

ONDERZOCHT

Op zoek naar
een geschikte
verblijfsregeling:
wat speelt mee?

Op zoek naar een geschikte verblijfsregeling: wat speelt mee?

Hoe oud is je kind?

Wat de leeftijd van je kind betreft, is het goed om de ‘theorie’ te kennen (zie fiche [‘Hoe belangrijk is het om rekening te houden met de leeftijd van je kind bij het uitwerken van een verblijfsregeling?’](#)), maar toch voldoende realisme aan de dag te leggen om een ‘haalbare’ versie daarvan voor jullie gezin uit te werken. Indien er meerdere kinderen zijn, is het het meest logisch om uit te gaan van de leefwereld van het jongste kind en de regeling daar zo goed als mogelijk op af te stemmen.

(In de voorbeeldregelingen die je kan raadplegen in de fiche [‘Voorbeelden van verblijfsregelingen en hun voor- en nadelen’](#) wordt telkens aangeduid hoe lang de tijd van scheiding tussen ouders en kind(eren) is, en vanaf welke leeftijd de regeling (idealiter) toegepast kan worden.)

Hoe gaan jullie als ouders met elkaar om?

Wanneer de relatie met de andere ouder van je kind(eren) eerder conflictueus is (zie fiche [‘Ouderlijke conflicten voor, tijdens en na een scheiding: wat zijn de gevolgen voor kinderen?’](#)), dan kan je daar rekening mee houden bij het uitwerken van de verblijfsregeling. Vermijd in dat geval zoveel mogelijk dat je elkaar als ouders ontmoet bij de overgangen van de kinderen. Je zou ervoor kunnen opteren om de overgangen te laten plaatsvinden op schooldagen, aan de poort van de school, waarbij de ene ouder de kinderen ’s ochtends brengt, en de andere ouder ze ’s avonds afhaalt. Deze regeling is wat ingewikkelder als er veel spulletjes op en neer moeten, maar is zeker haalbaar als ouders het principe van de ‘aparte klerkast’ hanteren.

Tip : Ik heb ooit een kind horen zeggen dat, als het ’s ochtends door de ene ouder op school werd afgezet en ’s avonds door de andere ouder op school werd afgehaald, het hem de hele dag het gevoel gaf om zich in ‘niemandland’ te bevinden. Het kan daarom aangewezen zijn om aan het kind een tijdsaandui-

ding te geven van wanneer tot wanneer welke ouder voor hem verantwoordelijk is. Dit is minstens even belangrijk in de communicatie naar de school toe, zodat, als er iets met het kind gebeurt, men met zekerheid weet welke ouder men moet contacteren.

Het zou ook een goed idee kunnen zijn om een neutrale derde in te schakelen voor het brengen of afhalen van de kinderen om een conflict tussen ouders te vermijden.

Hoe groot is de afstand tussen jullie woonplaatsen?

Als je het mij vraagt, is een gelijk verdeeld verblijf van kinderen bij beide ouders enkel mogelijk op voorwaarde dat ouders op een redelijke afstand van elkaar wonen. Een kind mag in principe geen last ondervinden van de afstand tussen de woonplaatsen van zijn ouders.

Zelfs als je als ouder bereid bent om iedere dag een grotere afstand af te leggen om je kind naar school te brengen, dan nog pleeg je een grote inbreuk op zijn mogelijkheden om zelfstandig contacten te onderhouden met zijn netwerk. Stel dat hij een vriendje zou willen uitnodigen, dan moeten de ouders van het betreffende kind bereid zijn om een relatief grote afstand af te leggen, en andersom zou je kind minder gemakkelijk op eigen kracht bij iemand op bezoek kunnen gaan...

Bij het opstellen van het ouderschapsplan kan het aangewezen zijn om het precieze adres van het kind (met straat en gemeente) te vermelden, of een andere beperkende maatregel te voorzien met betrekking tot de woonplaats van het kind. Zo zou men bijvoorbeeld kunnen bepalen 'dat het kind gedurende x-tijd na de scheiding niet verder mag verhuizen dan een straal van x kilometer / x minuten rijden per wagen of op een afstand van maximum x minuten / x minuten rijden per wagen van zijn huidige woonplaats (of school)', of 'dat de woningen van beide ouders maximum x kilometer / maximum x minuten rijden per wagen van elkaar verwijderd mogen zijn'.

Wat zegt de wet?

Onder normale omstandigheden kan een meerderjarige vrij beslissen waar hij zijn verblijfplaats heeft. Concreet betekent dat, dat er in de wet geen regels opgelegd worden in verband met de verblijfplaats van gescheiden ouders. Wat betreft de verblijfplaats van een kind, vermeldt de wet enkel dit:

*'De niet-ontvoogde minderjarige heeft zijn woonplaats in de gezamenlijke verblijfplaats van zijn ouders of, indien die niet samenleven, in de verblijfplaats van één van beiden. Degene die onder voogdij is geplaatst, heeft zijn woonplaats bij zijn voogd.'*⁴¹

Deze wet 'vloekt' enigszins met de wet tot het bevorderen van een gelijkmatig

verdeelde huisvesting of ‘verblijfsco-ouderschap’, want zelfs al brengt het kind evenveel tijd door bij de ene ouder als bij de andere, dan nog kan het maar één wettelijke verblijfplaats hebben! Ook het ontbreken van enige bepaling of richtlijn in verband met gescheiden ouders is niet noodzakelijk in het voordeel van een ‘gelijk verdeelde huisvesting’ van de kinderen. In de praktijk komen immers herhaaldelijk schrijnende toestanden aan het licht waarbij ouders mijlenver uit elkaar wonen en toch een verblijfsco-ouderschap opeisen...

Hoeveel tijd kan je vrijmaken voor de opvoeding van je kind?

Zoals eerder al aangehaald, heeft het hele gezin er baat bij om een regeling uit te dokteren die in de mate van het mogelijke rekening houdt met de belangen van de kinderen, maar die in de eerste plaats praktisch haalbaar is voor de ouders en waarbij er voldoende rekening wordt gehouden met werkomstandigheden, vrije tijd en andere engagementen die ouders hebben.

Hoe vaak gebeurt het niet dat een ouder die pas te horen heeft gekregen dat zijn/haar partner een einde wenst te maken aan de relatie, een instinctieve reactie heeft om de kinderen ‘niet te willen afgeven’ en een traditionele 12dagen/2dagen regeling te eisen omdat hij/zij er uiteindelijk ‘niet zelf voor gekozen’ heeft om te scheiden en hij/zij er, bij het stichten van het gezin, vanuit ging om nooit gescheiden te worden van de kinderen...

Zeer menselijk, zo’n reactie, maar niet altijd even realistisch...

Je doet er goed aan om een objectieve balans op te maken van je mogelijkheden wat betreft de tijd die je ter beschikking hebt voor je kinderen. Voor een ouder die bijvoorbeeld voor zijn werk op regelmatige basis in het buitenland verblijft, of voor een ouder die met wisselende uren werkt kan een 12/2 regeling een pittige uitdaging zijn.

Stel jezelf de vraag hoe haalbaar het is dat je gedurende 12 dagen op 2 elke dag op tijd aan de schoolpoort staat, beschikbaar bent voor de kinderen, verantwoordelijk bent voor vervoer van- en naar activiteiten, een babysit zal moeten zoeken om iets voor jezelf te kunnen doen, zeer moeilijk een nieuw sociaal leven opbouwt (laat staan een nieuwe partner ontmoet), er alleen voor staat bij grote en kleine kwaaltjes, enzovoort...

Als het over tijd gaat is het ook een goed idee om de verblijfsregeling niet af te stemmen op de hoeveelheid tijd die de ene of de andere ouder vóór de scheiding doorbracht met de kinderen. Een vader die vóór de scheiding weinig tot geen tijd doorbracht met de kinderen zou wel eens een zeer flexibele werkgever kunnen hebben die het hem mogelijk maakt om zich te ontpoppen tot een zeer aanwezige

papa en een moeder die voorheen veel tijd met de kinderen doorbracht omdat zij deeltijds werkte, zou in de gegeven omstandigheden verplicht kunnen zijn om terug meer tijd te investeren in een job, zodat zij plots haar taak als moeder anders zal moeten invullen...

Op lange termijn zou iedereen er wel bij kunnen varen als de aanvankelijke gekwetstheid en emotionele reacties even geparkeerd zouden kunnen worden ten voordele van het gezond verstand, vóórdát ouders voor zichzelf (ongewild) nog een diepere put graven...

Een regeling moet voorspelbaar/planbaar/overzichtelijk zijn!

Men zou het over het hoofd kunnen zien, maar opdat een regeling in de praktijk haalbaar zou zijn, moet er een bepaalde regelmaat zijn die aan de ouders toelaat om regelingen te treffen met hun werkgever, hun werkagenda te kunnen plannen of om zich eenvoudigweg te kunnen inschrijven voor een opleiding, een sportactiviteit, enz...

Wat betekent dat nu in de praktijk? Laten we ervan uit gaan dat je zou opteren voor een gelijk verdeeld verblijf, aangepast aan de leeftijd van je jongste kind, dat op dit moment bijna twee jaar is. Een logische gedachtengang zou kunnen zijn : twee dagen bij mama, twee dagen bij papa, klaar!

Als je dat in een schema giet, krijg je het volgende :

WEEK 1	MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
ochtend	■	■	■	■	■	■	■
	■	■	■	■	■	■	■
middag	■	■	■	■	■	■	■
	■	■	■	■	■	■	■
avond	■	■	■	■	■	■	■
nacht	■	■	■	■	■	■	■

WEEK 2	MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
ochtend	■	■	■	■	■	■	■
	■	■	■	■	■	■	■
middag	■	■	■	■	■	■	■
	■	■	■	■	■	■	■
avond	■	■	■	■	■	■	■
nacht	■	■	■	■	■	■	■

WEEK 3	MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
ochtend							
middag							
avond							
nacht							

WEEK 4	MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
ochtend							
middag							
avond							
nacht							

Het valt meteen op dat dit schema zich pas om de vier weken herhaalt, wat het heel wat minder eenvoudig maakt om pakweg 'op regelmatige basis te gaan sporten op woensdagavond'. Om dit te vermijden streef je best naar een regeling met een om de twee weken wederkerend patroon, zodat je wat meer continuïteit hebt in je leven. Ook voor de kinderen is het eenvoudiger om te onthouden dat mama hen de ene week naar de balletles brengt en papa de week daarop...

Tip : Bij het uitwerken van een verblijfsregeling voor je kind(eren) is het gebruikelijk om te denken in 'weken'. Vaak wordt er een steeds terugkerende basisregeling uitgewerkt voor de even weken en de oneven weken, aangevuld met specifieke regelingen voor de vakanties, zodat het relatief eenvoudig is om een duidelijk zicht te hebben op hoe je agenda er op een moment in de toekomst eruit zal zien. Waar ouders niet altijd bij stilstaan, is dat er jaren zijn met 53 weken, waardoor er in die jaren op het einde van het ene jaar en bij het begin van het andere jaar twee oneven weken volgen op elkaar. Dit is zeker iets om je bewust van te zijn! Naar analogie met 'even' en 'oneven' weken kan je ook werken met 'even' en 'oneven' jaren.

VOETNOOT

1 Art. 108, Burgerlijk Wetboek

© Copyright Annelies Geraets.

Alle rechten voorbehouden. Gehele of gedeeltelijke overname, plaatsing op andere sites, verveelvoudiging op welke andere wijze dan ook en/of commercieel gebruik van deze informatie is niet toegestaan, tenzij hiervoor uitdrukkelijk schriftelijke toestemming is verleend door Annelies Geraets of tenzij aan de onderstaande voorwaarden wordt voldaan.

Deze informatie mag worden bekeken op een scherm, gedownload worden op een hard-disk of geprint worden, mits dit geschiedt voor persoonlijk, informatief en niet-commercieel gebruik, mits de informatie niet gewijzigd wordt, mits de volgende copyright-tekst in elke copy aanwezig is: "© Copyright Annelies Geraets", mits copyright, handelsmerk en andere van toepassing zijnde teksten niet worden verwijderd en mits de informatie niet wordt gebruikt in een ander werk of publicatie in welk medium dan ook.